

OCENĚNÍ 20. ROČNÍKU VÝROČNÍCH CEN OSA ZA ROK 2024

ZLATÁ CENA OSA

Ivan Mládek

DĚLAT HUMOR NENÍ ŽÁDNÁ SRANDA

TEXT: MILOŠ SKALKA

Foto: archiv OSA

Parafrázi výroku Jana Wericha jsem si vypůjčil do titulku tohoto profilku Ivana Mládka, který se narodil 7. února 1942 v Praze. Doširoka rozkročený umělec, skladatel, textař, zpěvák, kapelník, hráč na banjo, kazoo a balalajku, scenárista, humorista, spisovatel, malíř, tvůrce deskových her a vynálezce hudebního nástroje, vstoupil letos rozhodnutím členů Akademie populární hudby do síně slávy Cen Anděl.

V síni slávy se Ivan Mládek potkává s takovými velikány naší hudební scény, jakými jsou či byli namátkou Karel Gott, Jiří Suchý, Marta Kubišová, Petr Novák, Waldemar Matuška, Radim Hladík, Petr Hapka, Václav Neckář, Michal Prokop, Zdeněk Svěrák, Jaroslav Uhlíř nebo Karel Kryl.

NEJDŘÍV BYLO BANJO

Ivan Mládek, promováný inženýr ekonom, mimochodem na Vysoké škole ekonomické spolužák Václava Klause, hrál od roku 1966 s různými soubory z oblasti jazzu a country, je autorem více než šesti stovek písní a jeho kulturní skladbu *Jožin z bažin* zařadila do repertoáru svých pražských koncertů slavná americká metalová kapela Metallica. Mládek nejprve proslul jako jeden z průkopníků hry na banjo. „Na vlastní uši jsem tenhle nástroj poprvé slyšel ve čtrnácti letech u nás na chatě v Babicích u Říčán. Ten zvuk mě naprosto uchvátil, a hned druhý den jsem se začal po nějakém levném banju pít,“ uvedl před časem v Akustickém magazínu.

Ivan Mládek působil ve skupinách Storyville Jazz, K.T.O., White Stars a Mustangové, doprovázel komorní pořady poetické vinárny Viola i představení divadla Ateliér, kam ho tehdy přizval nedávno zesnulý osvícený ředitel Josef Mára. Na 2. ročníku Folk a Country Festivalu v roce 1970 Ivan Mládek poprvé vystoupil v triu banjistů pod názvem Banjo Band. Ale až koncem roku 1972 se představil také jako osobitý zpěvák, což byl velice prozíravý tah, který je od té doby s Banjo Bandem spjatý zcela neodmyslitelně.

Stačilo ale málo, aby se žádná závratná kariéra nekonala. Po invazi vojsk Varšavské smlouvy v roce 1968 odešel Ivan Mládek do Francie, kde hrál na banjo a balalajku v pařížských kabaretech – paradoxně vlastněných Rusy. Ale vrátil se domů. „Jsem asi větší vlastenec, než si myslím,“ říká s úsměvem. A jak je to s humorem, kterým jeho písničky, obrazy, jevištní scénky nebo povídky doslova přetékají? „Smutno bývá spíš v hospodě u stolu, u kterého sedím. Očekávání, že budu sršet humorem, většinou nesplňuji,“ tvrdí. Ale já mu nevěřím. Protože kdykoliv jsem s ním seděl u stolu, sranda byla. Ne že ne.

A CO JOŽIN?

Jožin z bažin před nějakými patnácti lety zcela nečekaně výrazně bodoval v Polsku. „Každá velká bublina ale dříve nebo později splaskne,“ říká na toto téma Ivan Mládek. „Nám v Polsku splaskla asi rok poté, co jsme se tam proslavili. Ale stálo to za to. Na naší polskou konjunkturu se svérázně tančícím Ivo Pešákem totiž nikdy nezapomeneme, protože na nás chodily desetitisíce lidí, v roce 2008 jsme tam hráli skoro denně, takže nás viděli

asi všichni Poláci. Občas z Polska dostaneme pozvání, ale už jde většinou jenom o menší akce.“ Písnička si však našla cestu i do Ruska, kde ji v tamní pěvecké soutěži zpívala Lady Dance. „Podle mého ruského kamaráda, muzikanta Sevy Moskvina, vidělo v jejím podání *Jožina* asi sto padesát milionů Rusů, což je reklama k nezaplacení. Třeba mě tam teď pozvou aspoň samotného, bez Banjo Bandu a bez banja,“ směje se Ivan Mládek.

S POMOCÍ ROZHLASU

Na počátku posléze hvězdné dráhy, kterou rozhlasový redaktor, hudební dramaturg a skladatel Mojmir Smékal zvaný Fricke správně vytyčil, nabídl Banjo Bandu pomocnou ruku Československý rozhlas, v jehož Studiu A v Praze-Karlíně vznikly v sedmdesátých letech prakticky všechny průlomové hity souboru. V posluchačském povědomí se tak trvale usadily písničky jako *Dáša Nováková, Jez, Linda, Medvědi nevědí, Zkratky, Mravenci v kredenci, Když je v Praze hic, Dáša jedla cukroví* nebo *Láďa jede lodí*.

CO VLASTNĚ BANJO BAND HRAJE

Jak by frontman a kapelník Ivan Mládek charakterizoval hudební styl svého Banjo Bandu? „To je práce hudebních kritiků, ne moje. Ale když mám v ohláškách našich písní pro OSA vyplnit kolonku ‚žánr‘, tak tam píšu ‚pop jazz‘. A jaký hudební styl je mi nejbližší? Zřejmě starý americký jazz od Hot Five Louise Armstronga po pianistu Fatse Wallera. Jsem touhle muzikou asi nejvíc ovlivněný, ale vždycky jsem se snažil, aby Banjo Band byl co možná originálnější. Snad se mi to povedlo hlavně díky vlastním písničkám, které naši kapelu odlišují od ostatních revivalistických dixielandů a skiffilů.“

Foto: archiv rodiny

ZLATÝ FOND OSA – AUTOR

Zuzana Navarová
(in memoriam)

ZUZANA NAVAROVÁ SE VYMYKALA VŠEMU

TEXT: ONDŘEJ BEZR

Českému písničkářství už od šedesátých let výrazně dominovali muži. Když už se ale nějaká žena na scéně objevila, vždy to byla naprosto výjimečná osobnost, která ovlivnila mnoho následovnic. Pro Zuzanu Navarovou (1959–2004) to platí dvojnásob.

Vloni na konci roku to bylo dlouhých dvacet let, co Zuzana Navarová v krutém mladém

věku pětácti let zemřela. O tom, jak významné to bylo výročí pro českou nejen hudební, ale obecně kulturní scénu, jasně svědčí fakt, že při této příležitosti spatřily světlo světa hned tři mimořádně zajímavé počiny spojené se Zuzanou Navarovou.

Jako singl na streamovacích platformách vůbec poprvé vyšel zřejmě poslední nahraný song v podání Zuzany Navarové, ústřední píseň filmové pohádky *Čert ví proč* režiséra Romana Vávry. Snímek měl premiéru v televizi na Štědrý večer roku 2004 a tři týdny předtím, 7. prosince, Zuzana Navarová po těžké nemoci zemřela.

Na značce Animal Music, v produkci Petra Ostrouchova a hudebníka Martina Nováka, vyšlo před Vánocemi album Marie Puttnerové *Zelená oblaka, růžové stromy*, na němž se jedna z nejvýraznějších zpěvaček současné scény zhostila nelehkého úkolu pojmut po svém deset písní Zuzany Navarové. Takový krok jistě vyžadoval značnou odvahu, protože přezpívat písně po někom, koho hudební scéna napříč právem adoruje jako nezaměnitelného a jedinečného, skutečně vyžaduje skálopevnou jistotu, že výsledek dopadne dobře. V tomto ohledu se tvůrci naštěstí nezmýlili a album je skutečně více než důstojnou poctou.

A do třetice: inscenace *A pak usnu a vstanu*, kterou připravilo Klicperovo

divadlo ve zpěvaččině rodišti Hradci Králové. Jedná se, stejně jako v případě alba Marie Puttnerové, primárně o nové, neotřelé provedení písní Zuzany Navarové. V této podobě o cosi jako inscenovaný koncert, ve kterém je hudba vcelku výrazně přearanžována členem skupiny Razam Radkem Doležalem. Písní se s úctou, grácií a přitom osobitě zhostili klicperovští činoherci. Celé představení je mimořádně invenční a vkusné, včetně hereckých akcí vycházejících z chronologicky řazených výseků zpěvaččina života.

Ke všem vlivům na současnou scénu z odkazu Zuzany Navarové samozřejmě musíme připočítat i dlouhodobější nebo starší projekty. Písníčky, které zpívala, má samozřejmě v repertoáru obnovená skupina Nerez, jež přizvala na post zpěvačky Slovenku Lucii Šoralovou. S projektem *Písně Zuzany Navarové* jezdila po klubech písničkářka Martina Trchová s kytaristou Adamem Kubátem. Program *Pocta Zuzaně Navarové* má v nabídce jazzová kapela Jazz Elements se zpěvačkou Barborou Červinkovou. Harmonikář a pianista Mário Bihári, bývalý člen kapely Koa Zuzany Navarové, hrává její písně se zpěvačkou Markétou Burešovou. A dokonce bluesman Jan Spálený, o generaci starší než sama Navarová, má ve stálém repertoáru její píseň *Zatím hodně pus*.

Jinými slovy – je zcela jednoznačné, že stopa tvorby a osobnosti Zuzany Navarové je bez nadsázky srovnatelná s těmi největšími tvůrci celé historie české populární hudby.

ÚPLNĚ JINÝ FOLK

Rodačka z Hradce Králové vyrůstala v hudebním prostředí, její otec Radovan Navara byl skladatel, textař a člen folkové skupiny Kantoři, ale také hudební a rozhlasový publicista. Zuzana Navarová se zprvu orientovala na jazyky, kromě češtiny studovala španělštinu, což výrazně ovlivnilo její hudební vkus i rukopis, a vztah k jazyku a schopnost s ním originálně nakládat byly zcela zásadní pro její písničkářskou kariéru.

V roce 1980, ve svých jedenadvaceti letech, se po sólových pokusech spojila s Vítem Sázavským a Zdeňkem Vřešťalem, s nimiž založila skupinu Nerez, která si poměrně velmi rychle vydobyla uznání na tehdy největším festivalu folku a přidružených žánrů: v letech 1982 a 1983 zde získala hlavní cenu. Což je zajímavý paradox. Porta měla v té době pověst poměrně konzervativní a ortodoxní přehlídky, na níž neobstála řada i později slavných interpretů, kteří přesahovali folkový mainstream. Nerez přitom byl přesně tím případem, byl na hony vzdálen všem zavedeným klišé českého folku, ve své hudbě používal prvky latinskoamerické hudby, ně které proaranžované skladby směřovaly spíš k jakémusi akustickému folk rocku a v neposlední řadě byly jeho písně poměrně náročné na reinterpretaci amatérskými hudebníky. Základní tři alba Nerezu, tedy debut *Masopust* (1986), na kterém se skupina prezentovala v podobě hodně příbuzné koncertnímu provedení, i další dvě desky *Na vařený nudli* (1988) a *Ke zdi* (1990), u kterých stále více dominoval studiový a produkčně bohatší přístup, patří i s dnešním odstupem k tomu jednoznačně nejlepšímu, co v dotyčné době na české scéně vzniklo. A Zuzana Navarová na tom měla podíl jako autorka části písní, jako hlavní zpěvačka kapely i jako její tvář.

I když Nerez svoji činnost oficiálně neukončil, začátek devadesátých let a nárůst možností se realizovat i v dalších aktivitách přinesly značné rozvolnění jeho činnosti, byť tu a tam vydal nějakou nahrávku spíše raritního typu (živé album, vánoční album, starší písně, které na řadových albech nejsou). Zuzana Navarová se začala ještě výrazněji orientovat na svoji milovanou latinu, nejvýrazněji na svém prvním sólovém albu *Caribe* z roku 1992, kde španělsky nazpívala písně svých oblíbených latinskoamerických autorů. V roce 1994 pak objevila latinskoamerického písničkáře Ivána Gutiérreze, s nímž a s basistou Karlem Cábou nejprve vydala album *Tres*, stále šlo ale o období hledání. Když s Gutiérrezem

založili skupinu Koa, nastal vrchol tvorby Zuzany Navarové. Po hledání optimálního zvuku na albech *Skleněná vrba* (1999) a *Zelené album* (2000) se kapela propracovala k dvěma zcela zásadním albům, jimiž Navarová svoji pozici jedné z vůbec nejzásadnějších domácích hudebních osobností potvrdila a upevnila: *Barvy všecky* (2001) a *Jako Šántidéví* (2003), které bohužel bylo také tečkou za jejím životem a tvorbou.

BEZE ŠVŮ

Se skupinou Koa se Zuzaně Navarové podařilo vytvořit zcela originální hudební i textový jazyk, který vycházel z naprosté absence zábran v použití stylových i výrazových prostředků. Určitě v tom hrál roli fakt, že skupinu Koa postavila mnohonárodnostně. Po Kolumbijci Gutiérrezovi zastával post kytaristy Omar Khaouaj s alžírskými předky, bubínkem byl Camillo Caller zčásti peruánského původu, akordeonistou a pianistou byl Rom Mário Bihári. Kontrabasista František Raba a samozřejmě sama Navarová pak vlastně v multikulturní kapele jako jediní zastupovali plně český živel. V písničkách se tak prolínaly ohlasy všemožných stylů, které obvykle spadají do oblasti world music, v podání Zuzany Navarové a skupiny Koa ale byly tím nepřírozensším výrazem, u kterého vlastně nebylo vůbec nutné analyzovat, ze kterého kontinentu zrovna ten který postup pochází.

A podobné to bylo s texty. S nesmírnou hravostí – jež nevylučovala častou vážnost sdělení – dokázala Zuzana Navarová zcela beze švů roubovat na sebe svoji krásnou češtinu s jinými jazyky, byť třeba jen ve formě symbolů (třeba u buddhistických výrazů „Taši delé, / slunce Sanghy a Dharmy, / taši delé“, anebo u větších frází, ve kterých „maka-rónsky“ míchala jazyky dohromady (třeba jidiš v „A šajnym dank in pupik, / aj, aj, mechaje, / a šajnym dank in pupik. / Kdo tu není, klezmer nehraje“).

Výrazných žen tvůrkyň na hudební scéně máme i dnes celou řadu, většina

z nich je ale až z pozdějších generací (jednu z nich mimochodem můžeme označit za „postradúzovskou“, tedy písničkářky, které přišly v celé vlně po úspěchu Radůzy, kterou zrovna Zuzana Navarová objevila a stála u jejích prvních profesionálních kroků). Nechme se překvapit, zda některá z nich doroste do tak velké osobnosti, jakou byla právě Zuzana Navarová.

ZLATÝ FOND OSA – SKLADBA Bratříčku, zavírej vrátka Karel Kryl

Jedna z nejvýraznějších písní české hudební historie, napsaná v reakci na srp-

Cenu převzala neteř Karla Kryla Marie Šimánková.

novou okupaci v roce 1968. Karel Kryl v ní jedinečně spojil básnický jazyk s ostrým politickým apelem. Křehká, a přesto silná skladba, která dala jméno jeho prvnímu albu, se stala symbolem nesouhlasu i vzdoru. Svou jednoduchostí spojení hlasu a kytary dokázala zasáhnout celé generace a přesáhnout hranice doby i žánru. Její verše jako by se staly součástí kulturní paměti národa. *Bratříčku, zavírej vrátka* dnes patří nejen do zlatého fondu české hudby, ale i do dějin svobodného

vyjádření. Skladba zůstává důležitým bodem i pro současné interprety, kteří ji zařazují do svých koncertních programů jako připomínku křehkosti demokracie. Její síla spočívá v nadčasovosti, i po více než padesáti letech dokáže oslovit posluchače svou emocionální pravdivostí.

CENA ZA PROPAGACI A ŠÍŘENÍ ČESKÉ HUDBY Mario Klemens (in memoriam)

Dirigent Mario Klemens, rodák z Chlumce nad Cidlinou, se k hudbě dostal díky rodinnému zázemí. Již zkraje kariéry ho přitom potkala řada překážek – třeba na AMU jej z politických důvodů téměř nepřijali. Žák Václava Smetáčka nebo Bohumíra Lišky na sebe výrazněji upozornil vítězstvím na dirigentské soutěži v Besanconu v roce 1966. Jeho profesionální dirigentské začátky se pak vážou k plzeňskému Divadlu J. K. Tyla, ale také k Státnímu souboru písní a tanců nebo k tenkrát mladičké Košické filharmonii. Nejvíce se ovšem Klemensovo jméno spojuje s dirigováním hudby filmové. Až do roku 1993 působil ve Filmovém symfonickém orchestru na Barrandově; pod jeho taktovkou se zde nahrála hudba ke

Cenu převzal syn Maria Klemense Adam Klemens.

sto padesáti snímkům. Letos byla Klemensova práce oceněna in memoriam Českým lvem za mimořádný přínos.

POPULÁRNÍ SKLADBA ROKU Slzy Sofian Medjmedj, Ben Cristovao, Tomáš Plíšek – Reginald

Skladba *Slzy* se během krátké doby stala jedním z největších hitů roku. Intenzivní spojení emocí, moderní produkce a silného refrénu oslovilo posluchače napříč ge-

neracemi. Ben Cristovao a Sofian Medjmedj zde ukázali, jak hluboké a zároveň srozumitelné sdělení může mít současná popová hudba. Producent Tomáš Plíšek alias Reginald dotvořil zvuk skladby do podoby, která je rádiově přívětivá, ale přitom neztrácí na originalitě. Píseň bodovala nejen v žebříčcích, ale také v playlistových algoritmech. Song je důkazem, že city a pop nejsou v rozporu, ale naopak výborně fungují v tandemu. Videoklip se stal rovněž virálním hitem a zvýšil domácí i mezinárodní zájem o trojici autorů.

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ SKLADATEL POPULÁRNÍ HUDBY, NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ TEXTAŘ A NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ STREAMOVANÝ AUTOR Viktor Sheen

Foto: Radim Zbořil

Viktor Sheen patří k nejvýraznějším postavám současné domácí scény. Jeho tvorba překračuje hranice žánrů i formátů, je stejně přesvědčivý v introspektivních textech i v silných melodických refrénech. Díky schopnosti kombinovat

vlastní beaty, texty a produkci má plnou kontrolu nad výslednou podobou svých skladeb. Pravidelně obsazuje nejvyšší příčky streamovacích žebříčků, jeho i desetitisícové koncerty bývají vyprodané a každé nové album očekává fanouškovská i odborná veřejnost s velkým napětím. Sheenovo autorství je silně osobní, technicky vyzrálé a autentické. A právě to z něj činí jednoho z nejrespektovanějších autorů své generace. Jeho nejnovější deska *Planeta opic* navázala na úspěch předchozích alb a ukázala, že i žánrově vyhraněný umělec dokáže dlouhodobě překvapovat.

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ SKLADATEL VÁŽNÉ HUDBY Jiří Miroslav Procházka

VÁŽNÁ SKLADBA ROKU Hle, panna Jiří Miroslav Procházka

Skladatel a zpěvák širokého zaměření je vyhledávaným interpretem v rámci historicky poučené interpretace, soustavně se věnuje hudbě 20. století. Začínal v dětském sboru Kantiléna, po absolutoriu brněnské konzervatoře pokračoval ve studiu na VŠMU v Bratislavě a roku 2013 absolvoval na pražské HAMU u Martina Bárty. Jeho repertoár zahrnuje všechna období – od gregoriánského chorálu přes rané baroko, renesanci, romantickou operu až po soudobou hudbu. Je členem souboru The Quintet, který vznikl v rámci Czech Ensemble Baroque. Ke skladatelství ho přivedla touha poznat výrazové prostředky, kterými tvůrce reflektuje skutečnost. Oceněná skladba *Hle, panna* nese prvky klasicistního stylu. Její autor s úsměvem podotýká, že po prvním provedení se setkal s názorem, že

autorem té skladby je určitě nějaký klasicistní anonymus. Ve své tvorbě vyniká čistota a jednoduchost.

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ NAKLADATEL A-Tempo Verlag spol. s r. o.

Na české hudební scéně působí od počátku 90. let a patří mezi přední nezávislé hudební nakladatele. Na našem území zastupuje významné světové nakladatelské společnosti a katalogy.

Zastupovaný repertoár nabízí autory a umělce všech žánrů, od vážné hudby (např. Martinů, Stravinskij, Morricone, Einaudi) přes legendární rockovou a popovou hudbu (Elvis Presley, Beatles, Queen, Sting, Leonard Cohen, Michael Jackson, ZZ TOP) až po zvukná jména soudobého popu jako Ed Sheeran, Lady Gaga, Rihanna, Beyoncé, Lewis Capaldi, George

Ezra a další. V oblasti filmové a televizní tvorby zastupuje hudbu k řadě známých českých i zahraničních filmů a TV seriálů.

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ AUTOR VÁŽNÉ HUDBY V ZAHRANIČÍ Jiří Pavlica

Hudebník, neodmyslitelně spjatý se souborem Hradišťan, se kromě sobě vlastního (moravského) folkloru pouští i do oblasti jazzu nebo vážné hudby. Tvorba Jiřího Pavlici je typická tím, že ji nelze škatulkovat. Propojení s uměleckým světem představují už jeho projekty se symfonickými orchestry, především s Pražskými symfoniky FOK – úspěšná byla například jejich multižánrová suita *Chvění*. Systematicky se Pavlica profiluje i na poli hudby duchovní – oblíbená je jeho *Missa brevis*, v roce 2022 zazněly na Smetanově Litomyšli také *Svatojánské*

vigilie. I Pavlicova vážná tvorba však na lidovou tradici navazuje – ať už jde o texty, instrumentály, nebo konkrétní postupy. Ostatně, kombinaci žánrů, která vede k aktuálním obsahům, jmenuje Jiří Pavlica jako jednu z konstant své rozsáhlé tvůrčí činnosti.

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ AUTORKA POPULÁRNÍ HUDBY V ZAHRANIČÍ Patricie Kaňok

Patricie Kaňok Fuxová patří k nejvýraznějším osobnostem současné české popové scény s mezinárodním přesahem. Jako zakladatelka a frontmanka kapely Vesna přinesla do domácí hudby originální spojení moderního popu, folklorních motivů a ženské energie. Skladba *My Sister's Crown*, s níž Vesna reprezentovala Českou republiku

na Eurovision Song Contest 2023, vzbudila celosvětovou pozornost a stala se nejen hudebním hitem, ale i výrazným kulturním gestem. Patricie je rovněž autorkou řady skladeb pro přední české interprety. Spolupracovala mimo jiné s Ewou Farnou (např. *Boky jako skříň*), Lucií Bílou, Ilonou Csákovou nebo Terezou Maškovou. Její písně se vyznačují silnou melodičností, textovou hloubkou a schopností oslovit široké publikum napříč generacemi. Vedle koncertní a autorské činnosti se věnuje také tvorbě pro film a reklamu, kde její skladby díky své atmosféře a emocím nacházejí široké uplatnění. Ocenění OSA v kategorii Nejúspěšnější autorka populární hudby v zahraničí potvrzuje, že její tvorba rezonuje i mimo hranice České republiky.

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ MLADÝ AUTOR POPULÁRNÍ HUDBY David Kopecký – D.Kop

TEXT: ADÉLA NOSKOVÁ

David Kopecký, známý pod pseudonymem D.Kop, je jednou z nejdůležitějších, a přesto veřejnosti nejméně známých

osobností současné české hudební scény. Jeho beatsy znějí z milionových tracků, ale on sám se veřejnosti spíše vyhýbá. Jeho jméno stojí za hity Calina, Viktora Sheena, STEIN27 nebo Mirai, a i když ho

na pódiích neuvidíte, ve studiu drží otěže pevně v ruce. „Žiju normální život. Nemusím řešit, že mě někdo pozná nebo že se se mnou chce někdo fotit. A přitom jsem za svou práci férově odměněn,“ říká s klidem sobě vlastním.

Na jeho webu stále svítí číslo 481 milionů streamů, ale vztahuje se pouze k tvorbě do roku 2020. „Dnes už to číslo možná přesáhlo miliardu, ale nepočítám to. Dnes už za mě mluví moje práce,“ říká Kopecký. Portfolio skladeb, které produkoval, míchal nebo zvukově finalizoval, je opravdu impozantní. A co je podstatné, každá z nich má vlastní charakter. „Naši umělci si tvoří vlastní texty, vizuály, mají představu o tom, jak chtějí znít. Já jim pomáhám tu představu zhmotnit do zvuku,“ popisuje svou roli.

Dlouholeté spolupráce s Calinem nebo Viktorem Sheenem proměnily ve vzájemně výhodná partnerství, v nichž je hudba výsledkem sdíleného přemýšlení, nikoliv jednorázové zakázky. „Když Calin něco pošle, už dopředu tuším, co se mu bude líbit a co ne. Zná jeho vkus, jeho hranice. A on zase ví, co čekat ode mě.“ Jde o mimořádně funkční tandem, který stojí i za raketovým růstem labelu Mike Rofa. Pod jeho křídly si tým dělí férově a transparentně příjmy z koncertů, merche i digitální distribuce.

Kopeckého rukopis poznáte. Je čistý, atmosférický, emocionálně přesný a produkčně suverénní. „Zvuk nesmí být přeplácáný. Musí mít prostor. Interpreti v něm musí dýchat,“ říká k tomu jednoduše. Využívá i analogové syntezátory, experimentuje s vrstevnatostí, ale vždy s citem pro písničku. V některých případech vstupuje do procesu už ve

fázi songwritingu. V jiných dostává hotové nahrávky k mixu. V obou rolích vyniká díky detailní znalosti zvuku, prostoru a žánrovému citění.

Jeho produkce není jen technická, je

postavená na důvěře. „Měli jsme štěstí, že jsme se potkali. Už v šestnácti jsme si řekli, že chceme dělat spolu. A s pílí a chutí to dotáhneme,“ říká o začátcích se svými kolegy. Dnes už si práci vybírá. Pracuje jen s těmi, se kterými ho pojí dlouhodobý vztah nebo vnitřní zájem. „V porovnání s lidmi z popové branže jsem levný. Ale v rapu jsem dosáhl určitého stropu a nemusím brát všechno.“

Jeho inspirací jsou lidé s velkým výstupem: Max Martin, Bruno Mars, Rick Rubin. Na rozdíl od nich ale nikdy nestál o slávu. „Zkoušel jsem být DJ, ale nezvládal jsem energii od lidí. Neuměl jsem ji v sobě zpracovat. Teď jsem přesně tam, kde chci být.“ Hudební školu v zahraničí nikdy nestudoval, i když o tom uvažoval. „V našem žánru by to nefungovalo. Musíš si to odmakat sám. Lopaťácky.“

A proč podle něj rap tolik rezonuje? „Protože je v něm upřímnost. Reálné emoce. V popu dřív zpívali písničky, které jim napsal někdo jiný. Rap je jiný. Je osobní, syrový. A to mladé lidi oslovuje,“ říká D.Kop tiše, nenápadně. A přesně taková je i jeho síla, skrytá, ale zásadní. Jeho přístup k práci je komplexní, neodděluje uměleckou stránku od praktické. V rámci labelu Mike Rofa se aktivně podílí i na strategických rozhodnutích, distribuci, ekonomice i brandové estetice. Zásadní je pro něj férovost a osobní důvěra. „S kluky jsme si to nastavili tak, aby se nikdo necítil ošizený. Všichni vědí, na čem jsou. Nejde jen o procenta, jde o vztah.“ I díky tomuto přístupu se Mike Rofa stal nejstabilnějším a nejrespektovanějším rapovým uskupením v Česku, bez potřeby kontroverzí nebo zbytečného marketingového humbuku.

Zatímco mnozí producenti sledují trendy a upravují zvuk podle algoritmů, D.Kop sází na konzistenci a autenticitu. „Neposlouchám moc hudby zvenčí. Když celý den míchám, potřebuju si dát ticho nebo jen ambientní podkres. Uši jsou jako sval, musí odpočívat.“ Právě díky tomuto přístupu se vyhnul přepálenosti a únavě materiálu. Každý nový track tak přichází s čerstvou energií a neotřelým uchem. V éře, kdy digitální produkce

může sklouznout k uniformitě, přináší D.Kop do české scény hudbu, která dýchá a která přetrvá.

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ MLADÁ AUTORKA VÁŽNÉ HUDBY Noemi Savková

TEXT: ALENA SOJKOVÁ

Skládat začala Noemi již v dětství. Na ZUŠ Vsetín hrála na klavír a záhy začala psát vlastní skladbičky, které nosila své učitelce Karin Bardoňové. Na hodinách klavíru nebyl čas je rozebírat, ale nadané žáčky se ujal ředitel školy Roman Konůpka, který vyučoval skladbu. Díky němu se dostala na Dílnu pro nejmladší skladatele v Hradci nad Moravicí. Poprvé se tam vydala v jedenácti letech, celkem se jí zúčastnila šestkrát. „Tam jsem se poprvé setkala se soudobou uměleckou hudbou. Vlastně to byl svého druhu šok, protože do té doby jsem byla v hudbě vedena konvenčně,“ vzpomíná Noemi. V Hradci nad Moravicí potkala prof. Ivo Medka, který ji provází jejím uměleckým zráním doposud. „Začala jsem k němu jezdit na konzultace a rozhodla jsem se, že se po gymnáziu přihlásím na JAMU. U profesora Medka jsem pak studovala obor kompozice a nyní je vedoucím mé disertační práce, ve které se věnuji využití starých hudebních nástrojů v soudobé hudbě,“ říká skladatelka.

Staré nástroje mladá skladatelka využívá i ve své tvorbě. Ve svém výzkumu v rámci disertace zjišťuje, jak soudobí skladatelé tyto nástroje využívají, a reflektuje také vlastní tvorbu. Příležitosti k provádění soudobých skladeb interpretují staré hudby vidí Noemi spíše v zahraničí, ale nevěší hlavu. „Je třeba ty příležitosti hledat, někdy je to tak trošku náhoda a někdy se člověk musí snažit

sám. Mám kamarádku, která na JAMU studuje barokní hoboje, a ta vloni na podzim hrála moji skladbu *Kdekoliv* pro barokní hoboje a cembalo ve středotónovém ladění,“ líčí skladatelka. Díky rozhlášení se po světě objevila kurz skládání pro staré nástroje v italské Sieně, kam se pravidelně sjíždějí mladí skladatelé. V Anglii zase byli mladí autoři vyzváni k tomu, aby napsali nové skladby pro theorbu. To vše Noemi přesvědčuje, že cesta, kterou se vydala, je otevřená.

Její skladby se vyznačují hloubkou a přemýšlivostí, jako například její bakalářská práce *Otče náš*, nebojí se experimentovat se zvukem, jak ukázala ve skladbě *Psí víno* určené pro ansámbl, cink a kapající vodu, která byla provedena v prostorách brněnských Vodojemů. Účastní se prestižních přehlídek soudobé hudby, jako jsou Ostravské dny nové hudby, kde zazněla její skladba *Domů*. Na Prague Offspring se zúčastnila veřejné zkoušky souboru Klangforum Wien se svou skladbou *Snowball*.

Mladé skladatelce je nejbližší akustická hudba, dává přednost tvorbě pro větší obsazení. Je autorkou dvou sextetů – již zmíněné skladby *Domů*, druhý, nazvaný *Do koruny*, pak zazněl v rámci projektu RC Haag × JAMU Connections.

Noemi Savková je také autorkou dvou oper, *J.A.K. z Labyrintu* (2022) a *Tvorování* (2024). „Napsat operu byl můj sen, protože jednak ráda skládám hudbu, ale mám i blízko k literatuře, sama občas něco napíšu,“ přiznává Noemi. Její magisterskou prací byla opera *J.A.K. z Labyrintu*, která byla provedena v Divadle na Orlí členy Komorní opery JAMU. Její druhá opera *Tvorování* zazněla vloni v rámci festivalu Janáček Brno opět v Divadle na Orlí. Vznikla jako odpověď na výzvu festivalu Janáček Brno a JAMU, díky níž se

vytvořily týmy skladatelů, libretistů a režisérů, které na vzniku jednotlivých oper spolupracovaly. „S libretistkou Kristýnou Brázdovou jsme toužily vytvořit něco, co by diváka pohládilo po duši, rozesmálo ho a také zavedlo do světa mimo naše všední dny. Chtěla jsem napsat něco veselého, zároveň hravého, až pohádkového, ale hlubokého,“ přibližuje skladatelka.

Jak se dnes dívá na svou tvůrčí cestu? „Každá skladba pro mě znamená hledání a překvapení. Pouštím se skrze ni do něčeho, co jsem nikdy nedělala. To mě baví, dává mi to smysl a nechci to jinak. Moc ráda bych měla v budoucnu další příležitosti napsat skladby pro staré nástroje, kterými jsem fascinovaná. Můj sen je napsat operu pro staré nástroje a zpěváky, kteří jsou zvyklí zpívat starou hudbu,“ uzavírá umělkyně, jež aktuálně pracuje na sólové skladbě pro violu d'amour.

Na otázku, co pro ni Výroční cena OSA pro nejúspěšnější mladou autorku vážné hudby znamená, odpovídá výstižně: „Povzbuzení do další tvorby.“ ●